

نکته

خداوند با **لطف** و **رحمت** خود، ما انسان‌ها را تنها نگذاشت و هدایت ما را بر عهده گرفت و راهی را در اختیارمان قرار داد، که همان راه مستقیم خوشبختی است. در این درس می‌خواهیم به این سؤال‌ها پردازیم که:

آیا خداوند یک راه و یک دین برای ما فرستاده، یا راه‌ها و ادیان متعددی در اختیارمان قرار داده است؟

چرا خداوند پیامبران متعددی برای هدایت انسان فرستاده است؟
علت پایان یافتن ارسال پیامبران از سوی خداوند چیست؟

۱- دین به چه معناست؟

۲- چرا خداوند یک دین را بر پیامبران عرضه نموده است؟

تدبیر در قرآن

به ترجمه آیات توجه کنید :

۱- «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود. و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.»^۱

۲- «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نپیمودند مگر پس از آنکه به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»^۲

۳- «[این دین] آیین پدرتان ابراهیم است و او شما را از پیش مسلمان نامید.»^۳

۴- «ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی؛ بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود.»^۴

اکنون به این سؤالات پاسخ دهید :

الف) خداوند از پیامبران می‌خواهد تا در چه چیز تفرقه نکنند؟

در برپایی **دین خدا**

ب) دین مورد قبول نزد خداوند کدام است؟ **اسلام**

ج) اهل کتاب (یهودیان و مسیحیان) با چه چیزی مخالفت کردند؟ علت مخالفت آنها چه بود؟

دین اسلام..... **جسارت**..... **آنها نسبت به پیامبر ص و اسلام**.....

د) حضرت ابراهیم علیه السلام چه آیینی داشت؟ **یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان**.....

ه) مسیحیان و یهودیان او را پیرو چه آیینی می‌دانستند؟

مسیحیان ایشان را پیرو مسیحیت و یهودیان، پیرو آیین یهود می‌دانستند.

نکته

۱) دین به معنای «راه» و «روش» است. **دین اسلام** راه و روشی است که خداوند برای زندگی انسان‌ها برگزیده است. بر اساس آیات قرآن کریم، خداوند **یک دین** برای انسان‌ها فرستاد و به همه پیامبران فرمان داده است **۲) تا همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند و راه تفرقه در پیش نگیرند.** انبیا هم این فرمان را اطاعت کرده و مأموریت خود را با شایستگی انجام داده‌اند.

حال شایسته است بدانیم :

رضا دیانت دوست. بوشهر

۱- چرا خداوند فقط یک دین برای هدایت بشر فرستاده است؟

۲- با وجود یکی بودن دین، چرا خداوند پیامبران متعدد فرستاده است؟

۳- چرا بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله پیامبر جدیدی نمی‌آید و پیامبری به ایشان ختم می‌شود؟

۲- سورة آل عمران، آیه ۱۹.

۴- سورة آل عمران، آیه ۶۷.

۱- سورة شوری، آیه ۱۳.

۳- سورة حج، آیه ۷۸.

۳- منشأ دین واحد چیست؟ فطرت مشترک ۴- فطرت به چه معناست؟

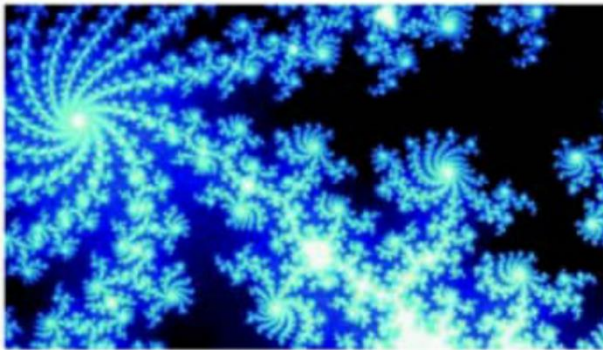
۵- منظور از فطرت انسان چیست؟

۶- نمونه هایی از ویژگی های فطری مشترک انسان ها را نام ببرید.

فطرت مشترک، منشأ دین واحد

۷- چرا خداوند یک برنامه کلی را به انسان ها ارزانی داشته؟

فیلم (۱): فطرت چیست؟ هدف این برنامه چیست؟ چه نام دارد؟ به چه چه معناست؟

۴) فطرت به معنای نوع خاص آفرینش

است (وقتی از فطرت انسان سخن

می گویم) منظور آفرینش خاص انسان

و ویژگی هایی است که خداوند در اصل

آفرینش وی قرار داده است و انسان ها با

این ویژگی های خاص شناخته می شوند

از ابتدای آفرینش انسان تاکنون، اقوام

مختلفی روی زمین زندگی کرده اند؛ این

افراد با اینکه در برخی خصوصیات، مانند نژاد، زبان، و آداب و رسوم با یکدیگر تفاوت هایی دارند، ولی

همگان ویژگی های فطری مشترکی دارند؛ به طور مثال، همه انسان ها:

۶) از سرمایه تفکر و قدرت اختیار برخوردارند.

فضیلت های اخلاقی مانند عدالت و خیرخواهی را دوست دارند و از رذائل اخلاقی مانند ظلم،

حسادت و دروغ بیزارند.

به دنبال زیبایی ها، خوبی ها و کمالات نامحدودند.

از فنا و نابودی گریزان و در جست و جوی زندگی جاودانه هستند

۷) به سبب این ویژگی های مشترک (فطرت) خداوند یک برنامه کلی به انسان ها ارزانی داشته تا آنان

را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است، برساند همان طور که گفته شد، این برنامه (اسلام)

نام دارد (به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است)

در این برنامه از انسان خواسته می شود تا با اندیشه در خود و جهان هستی، به ایمان قلبی دست

یابد. ایمان به:

۸) خدای یگانه و دوری از شرک (توحید)

• فرستادگان الهی و راهنمایان دین (نبوت و امامت)

• سرای آخرت، و پاداش و حسابرسی عادلانه (معاد)

• عادلانه بودن نظام هستی (عدل)

و در عرصه عمل نیز از انسان می خواهند با ایمانی که کسب کرده است، تلاش نماید تا:

۹- در دین اسلام، کدام موارد باید بر اساس اندیشه فرد در خود و جهان هستی، به دست آید؟

۹- مواردی را نام ببرید که دین اسلام با کسب ایمان در عرصه عمل، آنها را از انسان می‌خواهد؟
هـ- کدام بخش از تعالیم انبیا متفاوت بوده است؟ مثلاً بزنید.

- ۴) با انجام واجبات دین و ترک حرام‌های آن، خداوند را عبادت و بندگی کند.
- فضایل اخلاقی مانند عفت، راستگویی و امانت‌داری را کسب نماید و از رذائل اخلاقی، مانند ظلم، نفاق، دروغ و ربا دوری کند.
 - جامعه‌ای دینی بر اساس عدالت بنا نماید

نکته همه پیامبران الهی، مردم را به این امور فراخوانده‌اند. به همین دلیل محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است. در واقع همه آنها یک دین آورده‌اند با این وجود، تعالیم (در برخی احکام فرعی، متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم و نیازهای هر دوره تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است؛ مثلاً همه پیامبران، امت‌های خود را به نماز دعوت کرده‌اند، اما در شکل و تعداد آن تفاوت‌هایی بوده است) البته این قبیل تفاوت‌ها سبب تفاوت در اصل دین نشده است.

۱- علل فرستادن پیامبران متعدد را نام برده و توضیح دهید.

نکته علل فرستادن پیامبران متعدد ۴- چرا پیامبران سخته‌های زیادی را تحمل می‌کردند؟
در پاسخ به سؤال دوم می‌توان گفت فرستادن پیامبران متعدد به این دلایل بوده است:

۱) (الف) استمرار و پیوستگی در دعوت (لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است) پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند، در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند. آنان سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد و شرک، ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. (این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند)

۲) (ب) رشد تدریجی سطح فکر مردم علت دیگر فرستادن پیامبران متعدد، رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن، مانند دانش و فرهنگ می‌باشد.

از این رو، لازم بود (در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شدند، تا همان اصول ثابت دین الهی را در خور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند) در حقیقت، هر پیامبری که مبعوث می‌شد، درباره توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن سخن گفته، اما بیان او در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است.

پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید: مفهوم: (رشد تدریجی سطح فکر مردم)

ما پیامبران مأمور شده‌ایم

إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أُمِرْنَا

که با مردم به اندازه عقل‌شان سخن بگوییم

أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ

۳) (ج) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین (به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد، یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد؛ براین اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر برای مردم بیان می‌کردند)

فیلم (۲): نمونه‌هایی از تحریفات صورت گرفته در انجیل از زبان یک تازه‌مسلمان

در پاسخ باید گفت : ادعای بعثت همهٔ پیامبران در این منطقه ادعای درستی نیست؛ زیرا :

۱- بنابر فرمایش خداوند در قرآن کریم، هیچ امتی در گذشته نبوده مگر اینکه برای آن امت هشداردهنده، راهنما و پیامبری فرستاده شده است؛ این آیات به صراحت اعلام می‌کنند که همهٔ اقوام و ملت‌ها از نعمت نبوت و هدایت الهی برخوردار بوده‌اند. برخی از این آیات عبارت‌اند از :

...وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ^۱...

و هر امتی در گذشته اندازکننده‌ای داشته است.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ^۲...

ما در هر امتی رسولی برانگیختیم تا خدای یکتا را پرستید و از طاغوت اجتناب کنید...

إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ^۳...

جز این نیست که تو بیم‌دهنده‌ای و هر قومی را هدایتگری است.

۲- در قرآن کریم، تصریح شده که نام بسیاری از پیامبران در این کتاب شریف نیامده است.^۴

یکصد و بیست و چهار هزار پیامبر از سوی خداوند مبعوث شده‌اند که تنها حدود ۳۰ نفر از آنها در قرآن نام برده شده است؛ اگر قرار بود فقط نام پیامبران در قرآن ذکر شود تصور کنید که حجم قرآن چقدر می‌شد! از همین جهت، ما اسامی بسیاری از پیامبران مناطق آسیای شرقی، اروپا و آمریکا و آفریقا را در دست نداریم.

چکیدهٔ سخن اینکه، نمی‌توان وجود پیامبران را به منطقهٔ خاورمیانه محدود دانست، بلکه همان‌گونه که بیان شد، هیچ قومی بر روی زمین از هدایت پیامبران محروم نبوده است.

عوامل ختم نبوت ۱۳۱- چرا تعیین زمان ختم نبوت با خداست؟

۱۳۱ (از آنجا که خداوند پیامبران را می‌فرستد، و اوست که نیاز یا عدم نیاز به پیامبر را در هر زمان تشخیص می‌دهد، تعیین زمان ختم نبوت نیز با خداست. # اوست که دقیقاً می‌داند عوامل ختم نبوت فراهم شده یا نه) مثلاً یکی از عوامل بی‌نیازی از آمدن پیامبر جدید، حفظ کتاب آسمانی از تحریف و وجود آن در میان مردم است. اما تشخیص اینکه در چه زمانی مردم به مرحله‌ای می‌رسند که می‌توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند، در توانایی انسان نیست و فقط خداوند از چنین علمی برخوردار است. بنابراین، با توجه به اعلام ختم نبوت در زمان حضرت محمد ﷺ، در می‌یابیم که عوامل

۱- سورة فاطر، آیه ۲۴.

۲- سورة نحل، آیه ۳۶.

۳- سورة رعد، آیه ۷.

۴- سورة غافر، آیه ۷۸ و سورة نساء، آیه ۱۶۴.

۱۴- عوامل ختم نبوت را نام برده و توضیح دهید.

۱۵- چه عوامل موجب شد تا قرآن تحریف نشود؟

بی‌نیازی از پیامبر جدید فراهم بوده است. برخی از این عوامل عبارت‌اند از:

۱- **آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی** (پایین بودن سطح درک انسان‌ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی از عوامل تجدید نبوت‌ها بود). در عصر نزول قرآن، با اینکه مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند، اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به دست آورد) به همین جهت می‌بینیم که با ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند.

۲- **حفظ قرآن کریم از تحریف** (با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم ﷺ در جمع‌آوری و حفظ قرآن داشت) این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین جهت این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند).

۳- **وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم** (تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر، به جز دریافت وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد).

۴- **پویایی و روزآمد بودن دین اسلام** (دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد. دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد) برخی از ویژگی‌ها عبارت‌اند از:

اول: توجه به نیازهای متغیر، درعین توجه به نیازهای ثابت: انسان در زندگی فردی و اجتماعی دو دسته نیاز دارد: نیازهای ثابت مانند نیاز به امنیت، عدالت، داد و ستد با دیگران، ازدواج و تشکیل خانواده، تعلیم و تربیت و حکومت. (این نیازها در همه زمان‌ها برای بشر وجود داشته است و ثابت است)

۱- در مورد عدم تحریف قرآن دلایل زیادی وجود دارد. یکی از دلایلی که شبهه تحریف را از بین می‌برد این است که همه نسخه‌های قرآنی که از صدر اسلام و همچنین در دوره‌های مختلف تاریخی باقی مانده است دقیقاً به همین شکلی است که اکنون وجود دارد. با توجه به این نکته اگر تغییر و تحریفی در قرآن رخ می‌داد بی‌تردید باید شاهد تفاوت قرآن‌های امروزی با نسخه‌های به جای مانده از قرن‌های گذشته و به خصوص صدر اسلام باشیم.

امروزه در مجموعه‌های فرهنگی و موزه‌های مربوط به نسخ خطی جهان، قرآن‌هایی موجود است که نگارش آنها به بیش از هزار سال و گاه به عصر پیامبر می‌رسد، و همه این نسخه‌ها از آغاز تاکنون بدون هیچ تحریف و کاستی و یا زیادتی است و همگی از لحاظ آیات و محتوا همانند یکدیگر هستند. به تازگی نیز در تحقیقاتی، کارشناسان آلمانی بی‌برفاند قرآنی که در کتابخانه دانشگاه توپینگن آلمان نگهداری می‌شود، بسیار قدیمی و مربوط به نیمه اول قرن اول هجری است. قرآن یادشده از ۱۵۰ سال پیش در خزانه کتابخانه دانشگاه توپینگن نگهداری می‌شود، اما تاکنون کسی به قدمت و اهمیت آن پی نبرده بود. نسخ‌شناسان با استفاده از تکنیک‌های نوین دریافته‌اند که قرآن مذکور، در سال‌های ۶۴۹ تا ۶۷۵ میلادی تحریر شده است، یعنی تنها ۲۰ تا ۴۰ سال پس از وفات حضرت محمد ﷺ. برای کسب اطلاعات بیشتر در این خصوص

مراجعه کنید به: www.mehrnews.com/news/2427087 ; www.archaeologie-online.de/nachrichten

۲- با مسئولیت‌های پیامبر و امامان در درس‌های آینده آشنا خواهید شد.

۱۶- **نیازهای ثابت و متغیر انسان را با توجه به پویایی دین اسلام، توضیح دهید و مثال بزنید.**

اشاره دارد به: آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی

۱۱- وجود قوانین تنظیم کننده چگونه موجب پویایی دین اسلام می شود؟ مثال بزنید.

از بین نمی روند. دین اسلام برای هر کدام از این نیازها قوانین ثابت و مشخصی دارد) (دسته دیگر، نیازهای متغیر هستند که از درون همین نیازهای ثابت پدید می آیند؛ یعنی، انسان ها با گذشت زمان برای پاسخ گویی به نیازهای ثابت خود، از روش ها و شیوه های مختلف و متغیری استفاده می کنند. مثلاً داد و ستد یک نیاز ثابت است؛ اما شیوه و چگونگی داد و ستد ممکن است در هر زمان تغییر کنند. مثلاً یک روز کالا را با کالا عوض می کردند، روز دیگر به جای کالا سکه می گرفتند، بعدها پول اعتباری یعنی اسکناس به بازار آمد و امروزه قراردادهای بانکی، معامله ها را تنظیم می کنند) نیاز به امنیت هم یک نیاز ثابت است، اما چگونگی تأمین امنیت و ابزارها و اسلحه هایی که به این منظور به کار گرفته می شود در مقایسه با دوره های گذشته بسیار متفاوت شده است. معارف اسلامی به گونه ای است که متخصصان دین می توانند از درون آن با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، **قوانین** مورد نیاز جامعه دربارهٔ **بانکداری**، **اسکناس**، **خرید و استفاده از سلاح های جدید** را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند. ← **اشاره دارد به پویایی دین اسلام**

دوم: وجود قوانین تنظیم کننده؛ (در اسلام دسته ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است. این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می دهند و کنترل می کنند. به طور مثال پیامبر اکرم ﷺ فرموده است: لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ فِی الْإِسْلَامِ؛^۱ اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است) این سخن به صورت یک قاعده درآمده و بسیاری از مقررات اسلامی را کنترل می کنند. (مثلاً روزه ماه رمضان بر هر مکلفی واجب است، اما اگر این روزه برای شخصی ضرر داشته باشد، بر او حرام می شود) بنابراین، بر اساس عواملی که بیان شد، آخرین پیامبر الهی، کامل ترین و شایسته ترین برنامه را برای هدایت تمامی انسان ها، در همه زمان ها به مردم معرفی نمود و دیگر نیازی به آمدن پیامبر جدید نیست.

مفهوم: کامل بودن دین الهی و عدم نیاز به ارسال پیامبر جدید

توضیح یکی خط است ز اول تا به آخر بر او خلق جهان کشته مسافر

در این ره، انبیاء چون ساربان اند و لیل و رحنای کاروان اند

نبوت

۱- به عنوان مثال، در مورد نیاز به امنیت و حفظ کشور در برابر تهاجم دشمن، که یک نیاز ثابت است، یک قاعده ثابت وجود دارد و آن اینکه در قرآن کریم می فرماید: وَاعْزِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوُّ اللَّهِ وَ عَدُوُّكُمْ ... هرچه در توان دارید از نیرو و اسب های ورزیده فراهم آورید، تا به وسیله آن دشمن خدا و دشمن خود را بترسانید. (سورة انفال، آیه ۶۰) فراهم کردن نیرو و قدرت برای تأمین امنیت و به میزانی که دشمن بترسد و جرئت حمله پیدا نکند، یک قاعده ثابت است؛ اما مصداق این نیرو در هر زمان متفاوت است. همان گونه که در یک دوره زمانی برای مقابله با دشمن به اسب نیاز بوده است، امروزه حکومت اسلامی وظیفه دارد به هر ابزار جدید و مشروعی برای حفظ کشور دست یابد تا کشور را از هر تهدیدی حفظ کند.

۲- من لا یحضره الفقیه، شیخ صدوق، ج ۳، ص ۱۰۳.

۱۸_ آمدن پیامبر جدید، نشانگر چیست؟ ۱۹_ وجود دو یا چند دین، در یک زمان به چه معناست؟

و ز ایشان سید ماکشته سالار
هم او اول هم او آخر در این کار
بر او ختم آمده پایان این راه
بر او نازل شده «ادعوا الى الله»
شده او پیش و دل با جمله در پی
گرفته دست جان با دامن وی^{توحید}

وظیفه پیروان پیامبران گذشته

وقتی خداوند پیامبر جدیدی برای هدایت مردم می فرستد، وظیفه پیروان پیامبر قبل چیست؟ آیا ادامه پیروی از دستورات پیامبر قبلی، مورد قبول خداوند است؟

همان طور که بیان شد، خداوند فقط یک دین و یک راه برای هدایت انسان ها فرستاده است که از آن به «اسلام» تعبیر می شود. هر یک از پیامبران، این دین الهی را در خور فهم و اندیشه انسان های دوران خود بیان کرده اند. آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی تواند پاسخ گوی نیازهای مردم باشد.

هر پیامبری که می آمد به آمدن پیامبر بعدی بشارت می داد و بر پیروی از او تأکید می کرد. بنابراین، وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است. علاوه بر این، امروزه به جز قرآن کریم هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به طور کامل از جانب خداست و انسان ها آن را کم و زیاد نکرده اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پیروی کرد. بنابراین، تنها دینی که می تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است:

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ
وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ^۱
و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند
که مردم را به رستگاری نرساند،
هرگز از او پذیرفته نخواهد شد
و در آخرت از زیان کاران خواهد بود.

برخی تصور می کنند پیامبران مانند فروشندگان کالا هستند که هر کدام برای خود فروشگاهای باز کرده و کالای خود را تبلیغ می کنند و مردم می توانند بین آن کالاهای یکی را انتخاب نمایند. در صورتی که پیامبران مانند معلمان یک مدرسه اند که پایه های مختلف تحصیلی را به ترتیب تدریس می کنند و هر کدام مطالب سال قبل را تکمیل می دهند. آنان همه یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده اند. بنابراین، اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است.^۲

۱- سوره یوسف، آیه ۸-۱۰.

۲- دیوان گلشن راز، شیخ محمود شبستری.

۳- سوره آل عمران، آیه ۸۵.

۴- سوره بقره، آیه ۱۳۶.

۲۰_ چرا تنها دین که مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، اسلام است؟

۲۱_ چرا اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران

گذشته هم، ایمان آورده است؟

برای کسب دانش بیشتر در خصوص چگونگی محاسبه اعمال افراد غیرمسلمان در جهان آخرت به سایت گروه قرآن و معارف بخش «دانش تکمیلی» مراجعه کنید.

پاسخ سؤالات شما (۲)

دین دانی یا دین داری؟!

ممکن است این سؤال برای برخی به وجود آید که چرا در میان پیروان دین راستین، جوامعی وجود دارد که نه تنها به سمت رشد و پیشرفت نمی روند بلکه به انواع گرفتاری ها و مشکلات دچار هستند؟ اگر دین آمده است تا با پاسخ به پرسش ها و نیازهای اساسی انسان ها، آنها را از مشکلات و تنگناها نجات دهد، چرا برخی جوامع دینی، گرفتار چنین مشکلاتی هستند؟

اولین علت بروز این مسئله، جهل بسیاری از مردم نسبت به دستورها و تعالیم دین است. آنان با اینکه ادعا می کنند دین دار هستند، ولی از دستورهای دین اطلاع کامل و درستی ندارند و به جای آنکه در پی مطالعه و یادگیری معارف دین باشند، به آنچه از این و آن شنیده اند بسنده می کنند. آنان نه می دانند که اصول دینشان چیست و بر چه پایه هایی استوار است و نه از احکام و قوانین دینشان که در زندگی روزمره باید به آن عمل کنند، خبر دارند. این گونه جوامع شاید به ظاهر دینی باشند، اما در واقع بهره ای از تعالیم نجات بخش دین نبرده اند.

دومین علت، عمل نکردن مردم به دستورهای دین است. برخی مردم با وجود آگاهی از تعالیم دین و با اینکه می دانند که نجات آنها در عمل به این تعالیم است، اما به دلیل دل بستن به هوس های زودگذر، به آن عمل نمی کنند و پایبند به دستورهایش نیستند.

بنابراین، اگر می خواهیم تأثیر بی نظیر دین را در زندگی و جامعه خود مشاهده کنیم، باید مطالعه و شناخت تعالیم دین و سپس اطاعت از دستورهای آن را سر لوحه کار خود قرار دهیم. البته در این راه باید سعی کنیم به تمام احکام شریعت عمل کنیم، نه اینکه به برخی موارد عمل کنیم و برخی دیگر را کنار بگذاریم.

اندیشه و تحقیق

به نظر شما آیا این امکان وجود داشت که خداوند برنامه سعادت بشر را یک بار برای همیشه در زمان حضرت آدم علیه السلام برای مردم بفرستد؟ چرا؟

خیر. زیرا لازمه ماندگاری یک دعوت، تبلیغ دائمی آن متناسب با رشد عقلی انسان ها است. اگر این برنامه یکباره نازل می شد، به دلیل پایین بودن سطح فکر، هدایت حکیمانه ای صورت نمی گرفت و این تعالیم تشریف می شد.